

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína, soudce Mgr. Radovana Havelce a soudce JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **R. T.**, zastoupen JUDr. Zdeňkem Horáčkem, Ph.D., advokátem se sídlem Kaizlovy sady 434/13, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2023, č. j. MZP/2023/212/962, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2024, č. j. 15 A 123/2023 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Česká inspekce životního prostředí (dále jen „prvostupňový orgán“) rozhodnutím ze dne 16. 4. 2021, č. j. ČIŽP/42/2021/1340, uznala žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 88 odst. 1 písm. e) a i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), a uložila mu pokutu ve výši 150 000 Kč. Žalobce, jakožto provozovatel malé vodní elektrárny, totiž v dubnu 2020 provedl úpravu břehu slepého ramene řeky Otavy při hranici pozemků p. č. XA a XB v k. ú. P. a při hranici pozemků p. č. XC v k. ú.

S.a p. č. XD k. ú. P. Konkrétně zde v úseku dlouhém cca 50 m uložil materiál odtěžený z řeky, v místě, kde v minulosti došlo k vymletí břehu, a dále na úseku dlouhém cca 100 m sňal vegetační kryt a zarovnal povrch. Žalobce dále odtěžil říční sediment v lokalitě u jezu Zátavský mlýn a zahrnul části tůně v údolní nivě řeky Otavy, a to částečně materiálem, který se v dané lokalitě doposud nacházel v podobě hromad a valů, a částečně materiálem odtěženým z řeky. To vše učinil, aniž by disponoval závazným stanoviskem orgánu ochrany přírody k zásahu do významného krajinného prvku. Odtěžením zasáhl také do biotopu zvláště chráněného živočicha, velevruba malířského, aniž by mu byla udělena výjimka k takovému jednání ve smyslu § 56 ZOKP.

[2] Žalovaný o žalobcově odvolání proti rozhodnutí prvostupňového orgánu rozhodoval opakovaně. V pořadí prvním rozhodnutím ze dne 30. 6. 2021, č. j. MZP/2021/510/861, odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí prvostupňového orgánu potvrdil. Žalobce poté napadl posledně označené rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze. Městský soud žalobu proti prvnímu rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 29. 9. 2022, č. j. 14 A 185/2021 - 43, zamítl. Ke kasační stížnosti žalobce byl rozsudek městského soudu přezkoumán Nejvyšším správním soudem, který rozsudkem ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 As 237/2022 - 36, rozsudek městského soudu zrušil, stejně jako první rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku předně nepřisvědčil kasační námitce, podle níž měl žalobce postupovat po právu, jelikož postižené jednání bylo v souladu se souhlasem Městského úřadu v Písku ze dne 11. 12. 2019. Ten totiž ve věci vykonával pouze působnost vodoprávního úřadu, aniž by tím mohl současně povolovat zásah do významného krajinného prvku coby orgán ochrany přírody. Povinnosti opatřit si pro účely úpravy vodního toku, resp. údolní nivy, souhlas orgánu ochrany přírody si přitom žalobce musel být vědom. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že zákon ohledně povinnosti obstarat před realizací zásahu stanovisko orgánu ochrany přírody vychází z principu předběžné opatrnosti, podle něhož postačí možnost hrozby závažného poškození významného krajinného prvku jako chráněné části přírody, přičemž pochybnosti o tom, zda k takovému poškození opravdu dojde, nemohou být důvodem k tomu, aby žádné opatření nebylo činěno. Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožnil s městským soudem potud, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal s otázkou naplnění škodlivosti zásahu do významného krajinného prvku, uvedl-li, že odtěžení sedimentu vedlo k narušení přirozené stability a heterogenity vodního toku a že došlo ke sjednocení profilu dna, čímž byla narušena jeho členitost, snížena nabídka stanovišť pro jednotlivé druhy organismů, jakož i k dalším následkům. Jako nedůvodnou pak shodně s městským soudem kasační soud posoudil i námitku, podle níž měly být pozůstatky zvláště chráněného druhu živočichů (velevruba malířského) do lokality dotčené kontrolou České inspekce životního prostředí (dále také „inspekce“) účelově instalovány třetí osobou. Kasační soud uzavřel, že rozhodnutí žalovaného je co do posouzení viny stěžovatele správné. Ztotožnil se s městským soudem a žalovaným v závěru, že se stěžovatel svým jednáním dopustil přestupků podle § 88 odst. 1 písm. e) a i) ZOPK.

[4] Nejvyšší správní soud však shledal důvodnými námitky směřující proti odůvodnění přiměřenosti výše uložené pokuty. Rozhodnutí žalovaného měl v této části za nedostatečné. Z toho důvodu je měl městský soud jako nepřezkoumatelné zrušit. Městský soud rovněž

pokračování

učinil nesprávný právní závěr, podle něhož bylo na stěžovateli, aby doložil konkrétní srovnatelné případy, v nichž správní orgán I. stupně udělil pokutu v nižší částce. Námitky žalobce, že se uložená pokuta vymyká běžné praxi, měl naopak žalovaný vyvrátit předložením srovnatelných případů, srovnatelně postihovaných.

[5] Rozhodnutím ze dne 18. 8. 2023, č. j. MZP/2023/212/962, žalovaný, vázán závazným právním názorem kasačního soudu, rozhodl znovu ve věci odvolání žalobce proti rozhodnutí prvostupňového orgánu tak, že se odvolání zamítá a rozhodnutí se potvrzuje. V odůvodnění rozhodnutí nově doplnil výčet rozhodnutí inspekce, v nichž byla uložena pokuta za obdobné jednání ve srovnatelné výši. Poukázal v této souvislosti například na rozhodnutí z roku 2015, jímž inspekce uložila pokutu ve výši 450 000 Kč za přestupek podle § 88 odst. 1 písm. e) a odst. 2 písm. b) ZOPK (změna příčného profilu koryta řeky), nebo 100 000 Kč za spáchání přestupků podle § 88 odst. 1 písm. e) a odst. 1 písm. c) ZOPK (vyhrnutí koryta řeky s přemístěním sedimentu).

[6] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí opětovně bránil žalobou ze dne 17. 10. 2023. Setrval v ní na žalobních námitkách, uplatněných již v žalobě proti v pořadí prvnímu rozhodnutí žalovaného. Nesouhlasil se závěrem žalovaného, podle něhož byl správními orgány zohledněn jeho aktivní přístup v průběhu projednávání přestupku. Brojil také proti výši uložené pokuty, kterou považoval za nepřiměřenou vzhledem k povaze stíhaného jednání a praxi prvostupňového orgánu, jenž podle žalobce v letech 2015 až 2020 ukládal za přestupky podle § 88 odst. 1 písm. e) a písm. i) ZOPK pokuty nepřesahující částku 30 000 Kč. Konečně měl žalobce za to, že rozhodnutí, jež žalovaný uvedl v žalobou napadeném rozhodnutí pro účely srovnání výše pokut uložených v obdobných případech, dokumentují jen případy, v nichž byly uloženy pokuty ve výši srovnatelné s projednávanou věcí, nikoli však vzorek případů, v nichž by správní orgány postihovaly obdobné jednání. Pokuta by se tak měla pohybovat v relaci nižších desítek tisíc korun. Žalobce navrhl, aby městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil, *in eventum* aby rozhodl, že se od uložené pokuty upouští.

[7] Napadeným rozsudkem pak městský soud posledně uvedenou žalobu zamítl. Stran vypořádání žalobních námitek se v zásadě omezil na závěry, které učinil již ve dříve zrušeném rozsudku ze dne 29. 9. 2022, přičemž poukázal na povinnost držet se závazného právního názoru vysloveného v předchozím zrušujícím rozsudku kasačního soudu. Poté se věnoval zejména žalobcem namítané nepřiměřenosti uložené pokuty. Dle jeho názoru je žalovaným učiněná úvaha o sankci a její výměře úplná a žalovaný se vypořádal se všemi rozhodnými okolnostmi. Městský soud nepřisvědčil námitce žalobce, v níž poukazoval na praxi prvostupňového orgánu, jenž podle jeho vlastních poznatků ukládal v letech 2015 až 2020 pokuty za spáchání dotčených přestupků v průměrné výši 20 000 Kč, resp. 30 000 Kč. Hodnoty uložených pokut, na něž žalobce odkazuje, se podle něj týkají přestupků spáchaných na vodních tocích, nevypovídají však o konkrétních okolnostech těchto případů. Městský soud žalobci nepřisvědčil, že by žalovaným učiněné srovnání pokut v obdobných přestupkových věcech nezohledňovalo odlišnosti v jednotlivých skutkových okolnostech. Dospěl pak k závěru, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí dostatečně a přezkoumatelně vysvětlil správní praxi při ukládání sankcí ve srovnatelných případech a proč je vzhledem k ní pokuta uložená žalobci přiměřená. Návrhu na upuštění od uložení

pokuty městský soud nevyhověl s tím, že institut moderace správního trestu je vyhrazen toliko k odstranění jeho zjevné nepřiměřenosti. Tu v daném případě neshledal.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhl, aby kasační soud rozsudek, stejně jako rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil. Stěžovatel měl rozsudek městského soudu za nezákonný a nepřezkoumatelný. Namítal, že rozhodnutím žalovaného byl potrestán za jednání, které činil v dobré víře, neboť jednak s údržbou vodního koryta spojenou s provozem malé vodní elektrárny na dotčených pozemcích počítal již Územní plán města Putim, jednak postupoval v souladu se souhlasem Městského úřadu Písek (dále také „městský úřad“) ze dne 11. 12. 2019. Tento správní úřad přitom vykonává působnost vodoprávního úřadu i orgánu ochrany přírody. Městský soud se s touto námitkou nevypořádal. Záměr provést čištění koryta řeky přitom městskému úřadu oznámil se značným předstihem. Ten mu ostatně povinnost předložit závazné stanovisko k záměru neuložil. Na povinnost opatřit i závazné stanovisko orgánu ochrany přírody byl městským úřadem upozorněn teprve po vydání vodoprávního souhlasu.

[9] Stěžovatel se dále neztotožnil se závěry správních orgánů a městského soudu, podle nichž měl být stěžovatelovým jednáním naplněn pojmový znak škodlivosti zásahu do významného krajinného prvku. Není podle něj zřejmé, o co tento závěr opírají, neboť postihovaným jednáním stěžovatel prováděl údržbu slepého ramene řeky, aby zabránil jeho zarůstání nebo vymílání břehů. V tomto ohledu se správní orgány a městský soud omezily pouze na obecná konstatování a dostatečně nezjistily skutkový stav, který má být zvláště v oblasti správního trestání spolehlivě zjištěn.

[10] Stěžovatel rovněž zopakoval námitku, podle níž je třeba ohledně nálezu pozůstatků velevruba malířského vyjít ze zásady *in dubio pro reo*. Vzhledem k tomu, že inspekce zahájila kontrolu na základě podnětu zvenčí, bylo možné očekávat, že je do lokality dotčené zásahem umístila třetí osoba.

[11] Dále stěžovatel setrval na námitce, že výše uložené pokuty je zcela zjevně nepřiměřená. Zopakoval, že pokuty ukládané prvostupňovým orgánem byly podstatně nižší. Došlo tak k porušení povinnosti ve smyslu ustanoven § 4 odst. 2 správního řádu, k čemuž městský soud nepřihlédl a nevyhověl ani návrhu na upuštění od uložení pokuty. Stěžovatel nadto se správními orgány aktivně spolupracoval, což městský soud při přezkumu výše pokuty rovněž nijak nezohlednil.

[12] Podáním ze dne 27. 2. 2025 se ke kasační stížnosti vyjádřil žalovaný. S napadeným rozsudkem městského soudu se ztotožnil, kasační stížnost považoval za nedůvodnou. Stran kasační námitky, kterou žalovaný brojil proti výši uložené pokuty, argumentoval, že celostátní srovnání průměrné výše pokut nevypovídá nic o závažnosti konkrétních případů, přičemž přestupek spáchaný stěžovatelem žalovaný hodnotí jako závažný. Vzhledem k tomu byla stanovena i výše pokuty, do níž žalovaný promítl i součinnost stěžovatele jakož i skutečnost, že se jí postihuje souběh přestupků. Žalovaný poukázal příkladmo na několikero rozhodnutí, v nichž inspekce uložila pokuty v intervalu

pokračování

od 100 000 Kč do 175 000 Kč (např. 160 000 Kč za zásah do přirozeného vývoje velevrubů v roce 2007, 175 000 Kč za narušení krajinného rázu kácením dřevin v roce 2019 aj.). S ohledem na závažnost předmětného deliktu se tedy uložená pokuta dle žalovaného nijak nevymykala běžné praxi. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud pro pořádek připomíná, že o témže předmětu řízení před správním orgánem (tj. stejném skutku téhož účastníka) rozhodl žalovaný dvakrát po sobě totožným způsobem s tím, že rozhodnutí s výjimkou otázky přiměřenosti uložené sankce a otázky pozdějších následků postihovaného jednání bylo rovněž shodně odůvodněno. V žalobě, kterou se stěžovatel bránil proti poslednímu rozhodnutí žalovaného, vyslovil stěžovatel námitky v zásadě shodné s těmi, které zazněly již v žalobě proti v pořadí prvnímu rozhodnutí žalovaného a obsahově se v rozhodující míře shodují také s kasačními námitkami, jež vypořádal Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 5. 2023, č. j. 1 As 237/2022 - 36. Tytéž námitky uplatnil stěžovatel i v kasační stížnosti, která je předmětem řízení před kasačním soudem nyní. Přípustnost kasační stížnosti v daném případě neomezuje sama skutečnost, že stěžovatel v téže právní věci podal další kasační stížnost, neboť společně s předešlým rozsudkem městského soudu ze dne 29. 9. 2022, č. j. 14A 185/2021 - 43, bylo zrušeno rovněž původní rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2021. *Stricto sensu* tedy městský soud v nyní napadeném rozsudku rozhodoval o novém správním rozhodnutí (§ 104 odst. 3 písm. a s. ř. s.). Uvedené však neznamená, že by kasační soud mohl nyní přezkoumávat kasační stížností napadený rozsudek zcela bez ohledu na právní názor, který vyslovil o těchto otázkách ve svém předchozím rozsudku č. j. 1 As 237/2022 - 36. V tomto ohledu je judikatura ustálena, že kasační závaznost zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu platí při novém rozhodování i pro samotný kasační soud, a to i tenkrát, bylo-li současně s rozsudkem krajského soudu zrušeno rozhodnutí správního orgánu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021 - 50). Takový právní názor je přitom závazný nejen ohledně námitek, jež kasační soud měl za důvodné, nýbrž i vzhledem k ostatním vypořádaným otázkám (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 4 Ads 19/2008 - 188).

[16] Podstatnou částí kasačních námitek, navazujících na totožné závěry jak žalovaného, tak i městského soudu, se tedy v daném případě kasační soud již zabýval a ve vztahu k nim se od již jím vysloveného právního názoru odchýlit zásadně nesmí. Uvedené se nedotýká namítaných nedostatků kasační stížností napadeného rozsudku, v němž městský soud zkoumal důvodnost žalobních bodů dříve neuplatněných nebo skutkových a právních otázek, jež byly žalovaným v jeho pozdějším rozhodnutí v souvislosti se zrušujícím

rozsudkem kasačního soudu řešeny nově. V tomto ohledu jde v projednávané věci především o otázku odůvodnění přiměřenosti výše pokuty, jež žalovaný doplnil.

[17] Namítá-li proto stěžovatel nyní v kasační stížnosti (stejně jako v žalobě), že uložená pokuta porušuje správní praxi správních orgánů v oblasti ukládání pokut za jednání sankcionované rozhodnutím žalovaného, zatímco žalovaný byl ve zrušujícím rozsudku kasačního soudu č. j. 1 As 237/2022 - 36 zavázán obhájit konkrétnějším srovnáním zde postihovaného jednání stěžovatele její dodržení, je třeba zkoumat, zda žalovaný této povinnosti dostál, resp. zda městský soud jeho rozhodnutí v tomto směru řádně přezkoumal. Nejvyšší správní soud připomíná, že správní orgány jsou povinny dbát, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (§ 2 odst. 4 správního řádu). Je na správním orgánu, aby v odůvodnění přezkoumatelně objasnil, že aplikoval správní uvážení o výši sankce v mezích praxe uplatňované v obdobných případech (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 100/2014 - 120). Žalovaný byl povinen se otázkou zabývat ostatně již v návaznosti na námitku nedodržení správní praxe, uplatněnou stěžovatelem již v odvolání (§ 68 odst. 3 správního řádu). V daném případě je klíčové, zda pokuty uložené za přestupky podle § 88 odst. 1 písm. e) a i) ZOPK, spáchané za obdobných skutkových okolností, korespondují s pokutou uloženou v projednávané věci, tedy v řádu přesahujícím 100 000 Kč.

[18] Žalovaný odůvodnění rozhodnutí ze dne 18. 8. 2023 doplnil (str. 9 až 11) o výčet a popis celkem sedmi přestupků, řešených Českou inspekcí životního prostředí v letech 2015 až 2023, a o podklady pro vydání rozhodnutí rozšířil o kopie těchto aktů. Ve všech případech šlo o rozhodnutí vydaná v řízeních projednávaných před oblastním inspektorátem inspekce v Českých Budějovicích. Nelze zcela přehlédnout, že v některých odkazovaných případech bylo postihováno naplnění ne zcela stejných skutkových podstat (např. poškozením dřevin). V případě rozhodnutí ze dne 29. 8. 2022 inspekce pokutou ve výši 70 000 Kč sankcionovala jednání, jímž došlo k úpravám povrchu údolní nivy a vodního toku zahrnutím materiálu, rozhodnutím ze dne 1. 3. 2016 pak uložila inspekce pokutu ve výši 100 000 Kč za vyhrnutí koryta řeky, rozhodnutím ze dne 24. 6. 2019 inspekce pokutovala převrstvení rybníčního sedimentu částkou ve výši 100 000 Kč. V těchto případech inspekce postihovala (mimo jiné) naplnění shodné skutkové podstaty podle § 88 odst. 1 písm. e) ZOPK, tak jako v projednávaném případě. Rozhodnutím ze dne 21. 4. 2015 pak inspekce pokutovala souběh přestupku poškození biotopu zvláště chráněných druhů živočichů ve smyslu § 88 odst. 1 písm. e) ZOPK společně s jednáním, jímž přestupce naplnil typově závažnější přestupek podle § 88 odst. 2 písm. b) ZOPK (závažné poškození významného krajinného prvku). V tomto případě měl přestupek za následek změnu profilu koryta řeky a inspekce za něj uložila pokutu ve výši 450 000 Kč. Lze zobecnit, že přinejmenším v těchto případech inspekce postupovala proti jednání poškozujícímu týž nebo obdobný významný krajinný prvek jako v projednávaném případě, a vyjma posledně uvedeného i se srovnatelnými následky. Ve vztahu k projednávané věci nelze z těchto referenčních případů nikterak usoudit, že by se předmětná pokuta ve výši 150 000 Kč jakkoli vymykala tomu, jak inspekce postupuje při jejím ukládání v obdobných případech. Požadavek dodržení ustálené správní praxe má především zamezit nekontrolovatelné libovůli při uplatňování správního uvážení. Žalovaný v daném případě podrobil ukládanou pokutu dostatečnému srovnání s relevantní rozhodovací praxí a tento postup dostatečně

pokračování

odůvodnil. Shodným závěrům, které v tomto ohledu učinil městský soud v napadeném rozsudku, pak nelze než přisvědčit. Kasační námitka je tedy nedůvodná.

[19] Stěžovatel rovněž namítal, že městský soud nijak nevzal v potaz přístup stěžovatele v průběhu projednávání přestupku, resp. během tomu předcházejícího výkonu správního dozoru. Nejvyšší správní soud této námitce nemohl přisvědčit, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku (odst. 83) plyne, že se městský soud touto otázkou správně a v dostatečné míře zabýval. Stěžovatelem v žalobě důvodně namítaný nedostatek, a sice že žalovaný nehodnotil žalobcovu součinnost při projednávání přestupku jako polehčující okolnost, však měl za nevýznamný. Kasační soud se zde s městským soudem ztotožnil potud, že stěžovatel správním orgánům neposkytl součinnost nad rámec standardního výkonu jeho procesních práv a povinností, ať už jde o účast na předešlých kontrolních úkonech, na ústním jednání či vyjádření ke skutkovým zjištěním. Sotva lze proto dovozovat, že by takový postup účinně napomohl objasňování přestupku ve smyslu § 39 odst. d) přestupkového zákona (k tomu také srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021 - 61).

[20] Stížními námitkami vypořádávanými níže stěžovatel zpochybňoval pouze zákonnost rozhodnutí žalovaného o vině. Závěr žalovaného a městského soudu o vině stěžovatele však již Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1As 237/2022 - 36 posoudil jako správný. V nynějším řízení o kasační stížnosti je proto kasační soud tímto právním názorem vázán.

[21] Namítá-li stěžovatel, že byl v dobré víře, jednal-li v souladu se souhlasem městského úřadu ze dne 11. 12. 2019, nezbyvá, než ve shodě se závěry, které učinil Nejvyšší správní soud již v rozsudku č. j. 1 As 237/2022 - 36 (odst. 22), zopakovat, že dobrou víru nelze u stěžovatele shledat vzhledem k tomu, že městský úřad jej již v souvislosti s jeho žádostí o vydání souhrnného stanoviska sdělením ze dne 26. 8. 2015 upozornil na povinnost opatřit si pro účely těžby sedimentů v korytě řeky závazné stanovisko orgánu ochrany přírody (resp. souhlas ve smyslu § 4 odst. 2 ZOPK ve znění účinném od 1. 1. 2024). Ke spáchání přestupku podle § 88 odst. 1 písm. e) ZOPK podnikající fyzickou osobou se přitom její zavinění nevyžaduje. Odpovídá tedy objektivně, neprokáže-li, že vynaložila veškeré úsilí spáchání přestupku zabránit (§ 23 odst. 1 ve spojení s § 21 odst. 1 přestupkového zákona). Jak bylo ovšem již shora zdůrazněno, stěžovatel byl na povinnost ve smyslu § 4 odst. 2 ZOPK již správním orgánem upozorněn. Důvody, jež by ho mohly odpovědnosti zprostit, zde proto chybí.

[22] Lichá je konečně i argumentace stěžovatele, že městský úřad s jeho jednáním vyslovil souhlas. I s touto otázkou se již kasační soud ve svém předešlém rozsudku vypořádal a na jeho odůvodnění lze proto stěžovatele plně odkázat (odst. 21). Ve shodě s jeho již dříve vysloveným názorem kasační soud pro pořádek opakuje, že městský úřad postupoval při vydání souhlasu ze dne 11. 12. 2019, č. j. MUPI/2019/50157LH, toliko jako úřad vodoprávní podle § 106 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, což lze bez jakýchkoli pochybností seznat z výrokové části a z odůvodnění rozhodnutí. Sotva by se tak mohl stěžovatel zprostit odpovědnosti za přestupek s poukazem na to, že městský úřad jako obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává také působnost orgánu ochrany přírody. Stížní námitka je proto nedůvodná.

[23] Tím méně lze pak důvod liberace dovozovat ze stěžovatelem namítané skutečnosti, že Územní plán Putim počítá s podmíněně přípustným využitím dotčených pozemků k údržbě vodního koryta. Územní plán je opatřením obecné povahy a jako takový nezakládá práva a povinnosti jeho adresátům přímo. Nemůže tak nahrazovat povolovací procesy na něj teprve navazující (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2024, č. j. 6 As 221/2023 - 43). Obdobně se s touto otázkou vypořádal již městský soud v odstavci 56 napadeného rozsudku a kasační soud se s ním plně ztotožnil.

[24] Stěžovatel dále namítal, že jeho jednání nelze posoudit jako škodlivé. Nejvyšší správní soud již ve svém prvním rozsudku kritérium škodlivosti zásahu do významného krajinného prvku ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. i) ZOPK vysvětlil (odst. 24 až 27 rozsudku). Žalovaný ve svém rozhodnutí v souladu s tím srozumitelně popsal, že již samo odtěžení sedimentu narušilo stabilitu a heterogenitu vodního toku, došlo ke sjednocení profilu dna, čímž byla narušena jeho členitost a snížena nabídka stanovišť pro jednotlivé druhy. Stejně tak škodlivé bylo erozi vyvolávající obnažení břehů a částečné zavezení tůň, tedy její faktické zmenšení. Kasačnímu soudu nezbývá než zopakovat, že škodlivost zásahu plyne již ze samotného oslabení stabilizační funkce významného krajinného prvku. Škodlivost zamýšleného zásahu proto na žádost posuzuje orgán ochrany přírody v zájmu zachování principu předběžné opatrnosti již preventivně. Závěr, že byl zásah škodlivý, zde nevyvolává pochybnosti. Vedení dokazování o stavu profilu dna před zásahem a poté, po němž stěžovatel nyní volá, se proto jeví nadbytečným. Kasační námitku proto Nejvyšší správní soud posoudil jako nedůvodnou.

[25] Stran otázky přičitatelnosti nálezu jedinců velevruba malířského kasační soud předesílá, že je na správním orgánu, aby prokázal, že objektivní stránka přestupku byla naplněna (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 - 68). Přihlíží přitom i k okolnostem, které by obviněného zprošťovaly odpovědnosti za správní delikt. Ty však nemohou být jen hypotetické. Kasační soud má v tomto ohledu shodně s městským soudem za to, že žalovaný přesvědčivě osvětlil, proč je krajně nepravděpodobná stěžovatelem uváděná možnost, že schránky exemplářů chráněných živočichů byly na místo umístěny účelově třetí osobou. Shodně byla tato námitka Nejvyšším správním soudem posouzena již v předchozím rozsudku č. j. 1As 237/2022 - 36, a není zde žádná nová okolnost, odůvodňující odchýlný závěr. Kasační námitku, kterou stěžovatel namítal nedodržení zásady *in dubio pro reo*, proto Nejvyšší správní soud posoudil jako nedůvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Ze všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[27] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného – nebylo v jeho případě prokázáno, že by mu

pokračování

v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady převyšující rámec jeho úřední činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2025

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu